ఆకాశంబున నుండి. . .

మునిమాపు వేళ ముసిరిన చీకట్లను తరుముతూ ఒక్కసారిగా దీపాలన్నీ వెలిగాయి. ఆ వెలుగు వీధి చివర నిలబడ్డ ఆ అమ్మాయి మొహం మీదొచ్చి పడింది. అంత వెలుగు భరించలేనట్లు ఆమె ఒక్కసారి కళ్ళు మూసుకుంది.

ఆమె ప్రక్కన నిలబడ్డతను "రిక్షా తెస్తానుండు" అన్నాడు.

అల్లంత దూరంలో నిలబడ్డ ఇంకొకతను ఖరీదైన బట్టల్లో వున్నాడు. ఖరీదైన సిగరెట్టు త్రాగుతూ, ఖరీదైన సెంటు వాసనతో ఖరీదు ఖరీదుగా వున్నాడు. అతను ఆ అమ్మాయి మొహంలోకి సంతృప్తిగా చూసి నవ్వాడు.

యవ్వనం ప్రసాదించిన శరీర సౌష్టవం - సన్నని చీరెలో దాగని వొంపు సొంపులు ఆమె అందగత్తె అని చెబుతున్నాయి. కొంచెం ఎక్కువగా అద్దిన పౌడరు, పెన్సిల్ గీతలా వున్న కనుబొమ్మలు, ముదురు రంగు లిప్‌స్టిక్, ముదురు రంగు వేసిన పొడవాటి గోళ్ళు, కత్తిరించి వదిలేసిన జుత్తు - ఆమె కొంచెం ఎక్కువగానే అలంకరించుకున్నట్టు చెబుతున్నాయి. మెడలో నల్లపూసలు, సన్నని చీరెలోంచి కనపడే మంగళ సూత్రాలు ఆమె గృహిణీత్వాన్ని చాటుతున్నాయి. ఆమె ముఖ కవళికలు మాత్రం ఏం చెప్పడం లేదు.

"ఏయ్ రిక్షా" అని పిలిచాడు మొదటి అతను. అక్కడకు కొంచెం దూరంలో సిగరెట్టు అప్పుడే ముట్టించుకుంటున్న రిక్షా అతను - దాన్ని ఆబగా రెండు దమ్ములు పీల్చి, విసిరిపడేసి వడివడిగా అక్కడికొచ్చేడు.

"అమ్మగారు - అయ్యగారు హోటల్ దగ్గర దిగుతారు. జాగ్రత్తగా తీసుకెళ్ళు. అయ్య గారు పది రూపాయిలిస్తారు తీసుకో. కొంచెం దూరం కదా" అన్నాడు.

రిక్షావాళ్ళని జనం సాధారణంగా 'ఏయ్ రిక్షా' అని పిలుస్తారు గనుక అతన్ని కూడా 'రిక్షా' అనొచ్చు. రిక్షాకి ఈ అయ్యగారు అమ్మగార్ల వ్యవహారం కొత్తేం కాదు. ఏ అయ్యగారు అమ్మగారు అంత దూరం రిక్షా ఎక్కరు. పది రూపాయిలివ్వరు. "ఎక్కండి" అన్నాడు ముఖం వికారంగా పెట్టి. అయ్యగారు ముందు రిక్షా ఎక్కాడు. ఆనక అమ్మగారు ఎక్కింది. రిక్షా ఎక్కుతూ 'రిక్షా' మొహం వైపు చూసింది ఆ అమ్మాయి - రిక్షా కదిలింది. కదిలి ముందుకు సాగింది. రిక్షాలో కూర్చున్న జంటకి మధ్య మాటలేం లేవు. అతని చెయ్యి ఆమె నడుము చుట్టూ పాములా పాకింది. పాములతో పొత్తు భయం లేనట్టు ఆ అమ్మాయి అలాగే కూర్చుంది.

అప్పుడా అమ్మాయి కాలక్షేపం కోసం తనకి తానే ఓ కథ చెప్పుకుంది. ఆ కథలో నాయిక పేరు సూరీడు.

సూరీడుకి పదిహేనేళ్ళొచ్చేసరికి అది సూర్యుళ్ళా మెరిసి పోయింది. పోత పోసిన బంగారు విగ్రహంలా మిడిసి పడింది. రాజ ప్రాసాదం నుంచి దాసి వేషంలో తప్పించుకుని సామాన్యుల ఇళ్ళల్లోకి వచ్చిపడిన రాజకుమారిలా ఠీవిగా వుంది. అంతఃపురంలో అసూర్యం పశ్యగా వుండడం వలన మిసమిస లాడే పసిమి ఛాయ, పట్టు దారాల్లాంటి నల్లటి నిడుపాటి వెంట్రుకలతో అల్లిన బారెడు జడ, నిర్మలంగా వున్న తెల్లటి అంతంత లేసి కళ్ళు - జలపాతంలా ఉరుకులు పరుగుల మీద వచ్చి పడుతూన్న వయస్సు - సూరీణ్ణి అపురూపంగా పెంచుకున్న తల్లి చనిపోతూ ఆ పిల్లని తమ్ముడికి అప్పగించింది. 'దీన్నేం జేస్తావో నీ యిష్టం' అంది.

తమ్ముడి పేరు నారాయణ. అతను సూరీడుకన్నా పదేళ్ళు పెద్ద. సూరీడు చిన్నప్పుడు ఉయ్యాల్లో గుక్కపట్టి ఏడుస్తూంటే అక్కని అనుకరిస్తూ జోలపాడిన వాడు - తను ఎత్తుకున్నప్పుడు ఆ చంటిది దోసిళ్ళతో జుత్తు పీకినప్పుడు బాధ కలిగి ఏడుద్దామనుకుని కూడా దాని బాల్య చేష్టలకి నవ్వేసినవాడు. సూరీడు తల్లి చనిపోయే నాటికి నారాయణ కొక చెల్లెలు పెళ్ళికుంది. ఆ పిల్లకి కొంచెం మెల్లకన్ను కావడంతో సంబంధం కుదరడం కష్టమైంది. చీటీ పాట పాడి నాలుగు వేలు తెచ్చి ఎలాగో ఆ యమ్మని అత్తవారింటికి పంపాడు నారాయణ. అంత క్రితమే అతను రిక్షా స్వంతానికి కొనుక్కున్నాడు. ఇప్పుడు మళ్ళీ సూరీడుకి పెళ్ళి చెయ్యాలంటే అప్పు చెయ్యాలి. సూరీడుకేం.. సినిమా స్టార్లంతా దాని ముందు బలాదూరే! అయినా కాస్తో కూస్తో కట్నమివ్వాలి కద!

"ఓరి నారాయణ! నేనా మంచంలో పడ్డానికి సిద్ధమైతిని! ముసలితనంలో అమ్మమ్మకి ఇంత కాచి పోస్తది. నువ్వంటే దానికి తగని ప్రేమ. దాన్ని నువ్వే ముడేసుకోరా! ఖర్చు కలిసొస్తది. లచ్చిలా ఇంట్లో వున్నా చాలు" అని సలహా ఇచ్చింది నారాయణ తల్లి. నారాయణ ముందు సందేహించేడు గానీ సూరీడు అంగీకారంతోనే ఆమెని తన భార్యగా చేసుకున్నాడు. తల్లి చెప్పనట్లు అది ఇంట్లో వున్నా చాలు - లచ్చిందేవే! దాని ముక్కుకొక ఎర్రరాయి ముక్కు పుడక బెట్టి చెవులకి జూకాలెడితే పెద్దింటి అమ్మాయిగార్లెవరూ పక్కన నిలబడలేరు. కంచి పట్టు చీరె కట్టి జానెడు మల్లె చెండెడితే ఈ పట్నంలో అందరూ దానికి దిష్టి బెట్టాల - నారాయణ సూరీణ్ణి ప్రేమించాడు. ఆ వాడకట్టులో వున్న పది ఇళ్ళల్లో ఏ మగవాడూ తన భార్యని చూడనంత అపురూపంగా సూరీణ్ణి తన గుండెలో నింపుకున్నాడు. అది తన పాలిటి దేవత అనుకునేవాడు. శివరాత్రి నాడు ఇద్దరూ కృష్ణ స్నానానికి వెళ్ళేరు. ముఖం నిండా పసుపు పూసుకుని కృష్ణలో మునిగి లేచి ఇవతలకి రాగానే ఫేలితో పట్టెడు కుంకుమ ముఖానికి పూసుకుంది.

"బావున్నావులే కనకదుర్గ అమ్మవార్లా - నాకు నిన్ను చూస్తే భయమేస్తా వుంది. ఇంటి కెళ్ళి సబ్బెట్టి మొహం కడిగి తిలకం ఎట్టవో" అన్నాడు.

అవును -పూజ్జేసి గుళ్ళో నించీ బయటికొస్తే అమ్మవార్లాగే వుంటుంది సూరీడు.

"ఇంట్లో కూచుని తింటే లావయి పోతావుగానీ రెండిళ్ళు పాచిపని సెయ్- సీటీలు తొందరగా తెమిలిపోవాల" అని సూరీణ్ణి తనే ఒకింట్లో పాచి పనికి కుదిర్చాడు నారాయణ. వాళ్ళ పిల్లల్ని అతను రిక్షాలో స్కూలుకి తీసుకుపోతాడు. ఆ అమ్మగారు దేవతలాంటిది, అయ్యగారు దేవుడి లాంటి వారు. బేరాలాడరు. ఎప్పుడైనా కాఫీ యిస్తారు. పండగలైతే టిఫిన్లు కూడా పెడతారు. నారాయణ పిల్లల్ని స్కూల్లో దింపితే, సూరీడు ఇంటెడు పనీ చేసేది. సూరీడు కిచ్చే జీతం తెచ్చి చీటీ కట్టేవాడు నారాయణ. నారాయణకి తాగుడు లేదు, సిగరెట్టు లేదు. ఎప్పుడైనా లాటరీ టిక్కెట్లు కొనడం - సూరీడుకి తినడానికేదైనా తేవడం, పూలు కొనడం - ఇద్దరూ కలిసి సినిమాలకెళ్ళడమే గానీ - ఇంకే ఖర్చూ లేదు. సూరీడు సంసారం ఆరు బయట నులక మంచం పైన వెన్నెల్లో సరసంలా, రోజూ మూరెడు మల్లెపూల దండగా - ఏరోజూ త్వరగా తెల్లారిపోయే రాత్రిగా - ఎప్పుడూ సంతోషమేగాని మూతివిరుపులు - తిట్లు సాధింపులూ లేని స్వర్గసీమగా గడిచిపోయింది. రెండేళ్ళు. నారాయణ చీటీలు తీరిపోయాయి. సూరీడుకి ముక్కుపుడక చేయించడమే మిగిలింది. అప్పుడతని చెల్లి పురిటికి వచ్చింది. పురిటికి వచ్చిన చెల్లికి చాలా జబ్బు చేసింది. బిడ్డ దక్కలేదు. మూడువేల రూపాయల్తో తల్లి బయట పడింది. నారాయణ మళ్ళీ క్రొత్తగా చీటీ పాడాడు. మళ్ళీ అప్పు చేసేడు. ఆ సందడిలోనే అతని తల్లి కూడా వెళ్ళి పోయింది. ఆమె దినవారాలకి మళ్ళీ అప్పు చేశాడు. ఆ అప్పులు తీరడానికి సూరీడు పని చెయ్యాలి తప్పదు. కష్టపడ్డం కష్టం ఏం కాదు సూరీడుకి.

అతనికి సాయం చేయగలుగుతున్నందుకు ఆమె సంతోషించింది కూడా. అయితే అప్పుడే ఒకనాడు -

సూరీడు ఆ ఇంటికిక పనికెళ్ళనని మొండికేసింది. కారణం చెప్పదు. కన్నీళ్ళెట్టు కుంటుంది. ముందు బ్రతిమిలాడేడు నారాయణ. తర్వాత చిరాకుపడ్డాడు. "చీటీలయ్యేదాకా చెయ్యి, తరువాతొద్దు- బంగారు తల్లిగా – నీ కాళ్ళట్టుకుంటా"నన్నాడు." నేను ముక్కు పుడక చేయిస్తా"అన్నాడు. పట్టీలు కొంటానన్నాడు.

సంక్రాంతి పండక్కి సిల్కు చీరె తీస్తానన్నాడు.

ససేమిరా వెళ్ళనన్నది సూరీడు.

"మకురుతనం, రెండ్రోజులు పోనియ్' అనుకున్నాడు నారాయణ.

మూడోరోజుదయం పిల్లల కోసం రిక్షా తీసుకెళ్ళినప్పుడు ఓ ముసలమ్మ ఆ వాకిట్లో ముగ్గెయ్యడం చూశాడు నారాయణ.

"అమ్మగారూ- సూరీణ్ణి పనిలోంచి తీసేసినారా?" అని వినయంగా అడిగేడు.

"ఏం? అది నీకు చెప్పలేదా? రావలసిన జీతం కూడా యిచ్చేశాను. ఏం? నువ్వు రిక్షా వెయ్యవా మీ ఆవిణ్ణి తీసేస్తే - చెప్పు- ఇంకో రిక్షా మాట్లాడుకుంటాం" అంది ఆ అమ్మగారు.

నారాయణ బిత్తర పోయేడు. "అదేంటమ్మా - అదేవైనా తప్పు చేస్తే నాకు చెప్పొచ్చు గందా!'" అన్నాడు మళ్ళీ వినయంగానే.

"నీకు చెప్పే తప్పు కాదులే నారాయణా! అదంతా ఇప్పుడెందుకు! ఏదో మమ్మల్నిలా బ్రతకనియ్. నీకిష్టమైతే పిల్లల్ని తీసుకెళ్లు లేకపోతే మానెయ్" అందావిడ కఠినంగా.

ఆ రాత్రి నారాయణ సూరీణ్ణి గుచ్చి గుచ్చి అడిగేడు ఏం జరిగిందని. సూరీడు కంటికి కడివెడుగా ఏడ్చి "దేవుడిలాంటి అయ్యగారు" నిజంగా దేవుడు కాడనీ దేవుడి ముఖం తగిలించుకున్న జంతవు అనీ - ఆ జంతువు బారి నించీ తప్పించుకోడానికే తను మానేశాననీ చెప్పింది.

"మరి అమ్మగారలా అందేం?" అన్నాడు నారాయణ.

"అలా అందా! అయితే ఆవిడ దేవత కాదన్న మాట. దేవత మొహం తగిలించుకున్న దెయ్యం"అంది సూరీడు.

"మరి ఆ జంతువు అక్కడుంటే రెండేళ్లు నవ్వుతూ తుళ్ళుతూ ఎలా పని చేశావు?" అన్నాడు నారాయణ.

అతను రెండేళ్ళ నించీ దేవుడి ముఖం తగిలించుకునే వున్నాడనీ, ఆ ముఖం ఇప్పుడిప్పుడే తీసేసి అసలు స్వరూపాన్ని బయట పెట్టుకుంటున్నాడనీ, అది నిజం, నమ్మమనీ మొర పెట్టుకుంది సూరీడు.

నారాయణకి దేవత లాంటి సూరీణ్ణి నమ్మాలో దేవత లాంటి అమ్మగార్ని నమ్మాలో అర్థం కాలేదు.

ఒక్కరోజు పనికెళ్ళకపోతే అమ్మగారు చేసుకోలేదని అల్లల్లాడి పోయిన సూరీడు ఆవిడని దయ్యం అనడం ఏమిటో అతనికి బోధపళ్ళేదు. దేవుడు ముఖం తగిలించుకుని

తిరుగుతున్న అయ్యగార్నే - "ఏం బాబూ ఏంచేశావ్? మా అవిణ్ణి కాటేయడానికి ఎందుకు చూశావ్?" అని నిలదీద్దామా అనుకున్నాడు. ఎంతైనా అళ్ళజోలికి పోడం మంచిది కాదని తీర్మానించుకున్నాడు. అతను సూరీడు కళ్ళు తుడిచేడు - "ఏడవమాక! అడు నీ ఎనకెనకే తిరిగాడు గానీ నిన్నేం జెయ్యలేదు గదా. ఇంకో ఇంట్లో పని జేద్దువులే" అని సముదాయించేడు.

దేవుడిలాంటి ఆ అయ్యగారు అమ్మగారు సూడకుండా తన భుజం మీద చేతులు వేసి తనను ముద్దు పెట్టుకున్నాడనీ, తనతన్ని వెనక్కి తోసేసి గబగబా వచ్చేసిందనీ సూరీడు చెప్పలేదు..

మళ్ళీ అదే సాయంత్రం తన వెనకే వచ్చి అలాంటి పనే చెయ్యబోయేటప్పుడు అమ్మగారు అటుగా వచ్చిందనీ, వెంటనే తనని ఇంటికి వెళ్ళి పొమ్మందనీ కూడా చెప్పలేదు. అతను తనని వెంటాడుతున్నాడని, కళ్ళల్లో కళ్ళు పెట్టి చూస్తున్నాడనీ, కాళ్ళల్లో కాళ్ళు వేసి నడుస్తున్నాడనీ మాత్రం చెప్పింది. అయ్యగారి చేసిన తప్పుకి అమ్మగారు తనని తిట్టడం ఎందుకో సూరీడుకి అర్థం కాలేదు. తనేదో ఆయన్ని చెడగొట్టేస్తున్నట్లు బాధపడిపోయింది. ఆవిడ దృష్టిలో అయ్యగారు మంచి వాడే. తనే చెడిపోయిన ఆడది!! ఆవిడ భర్తని చెడగొట్టడమే పనిగా పెట్టుకున్న ఆడది తను! ఒక మాటలో అమ్మగారిలో విపరీతమైన మార్పొచ్చింది. ఆమె అనే మాటల్లో - చూసే చూపుల్లో కత్తులు కనిపిస్తున్నాయి.శాపాలు వినిపిస్తున్నాయి.

నారాయణ సూరీడ్ని సముదాయిస్తూనే పులిక్కిపడ్డాడు ఈ సూరీడు అందం కళ్ళు చెదిరే అందం అనీ, దీని శరీరానికి ఎందర్నో ఆకర్షించే శక్తి వుందనీ, అందుకని సూరీడు బయటకి వెడితే ఇలాంటివి ఎదురౌతాయని తానెన్నడూ అనుకోలేదు. దాని అందం తన ఒక్కడి సొమ్మేనని, దాని శరీరం, మనస్సూ తన కొక్కడికే స్వంతం అనీ అనుకుంటున్నాడు. వాటిని ఇతరులు ఆశిస్తారని ఎన్నడూ అనుకోలేదు.

దుష్ట శక్తుల నుండి దాన్ని ఎలా కాపాడుకోవాలి? బయటికి పంపకపోతే గడవని ఆర్థిక పరిస్థితి వచ్చింది. పంపితే పచ్చకామెర్లవెధవలందరి కళ్ళూ దాని మీదే! అలా ఆలోచిస్తున్న నారాయణ మనస్సులోకి ఇంకో వూహ జొరబడింది. రెండేళ్ళ నాడు ఇంకా వుషారుగా, ఇంకా షోగ్గా, యింకా పొగరుగా వుండేది సూరీడు. మరలాంటిది ఆ అయ్యగారు ఇన్నాళ్ళు ఎందుకు నిగ్రహం చూపించేడు? ఇప్పుడే ఇలా ఎందుకు ప్రవర్తించేడు? అమ్మగారలా ఎందుకన్నది?

సూరీడు నిజమే చెబుతోందా! ఎర్రగా బుర్రగా వుండి సెంటు కొట్టుకుని నున్నంగా గడ్డంగీసుకున్న ఆ మనిషి మీద మోజు పడిందా? ఆ ఊహ మహాభయంకరంగా అనిపించింది. ఛీ ఛీ అనుకున్నాడు. ఆ రాత్రి అతను సూరీణ్ణి దగ్గరగా తీసుకుని కళ్ళ మీద ముద్దెట్టుకోలేదు.. వీపు మీద చెయ్యివేసి నిమరలేదు. గాజులు సవరించలేదు. ఆకాశం కేసి చూస్తూ వుండిపోయేడు. తన పెళ్ళయినాక ఎన్నడూ లేనిది ఆ రాత్రి ఎంతకీ తెల్లవారలేదు. ఇన్నాళ్లూ అతని గుండెల నిండా కాపురం వున్న సూరీడు బదులు అశాంతి వచ్చి చేరుతోంది. ఆ వాడలో వున్న పది పదిహేనిళ్ళల్లో తను భార్యని చూసుకున్నట్టు ఎవరూ చూసుకోరు. అందులో చాలామంది భార్యల్ని బూతులు తిడతారు. తాగేసొచ్చి తంతారు. అక్కడ కొత్తగా కట్టిన ఫ్లాట్స్‌లో ఆ వాడలోని ఆడవాళ్ళు పనిచేస్తున్నారు. మొగవాళ్ళు రిక్షాల వాళ్ళు. వాళ్ళ పిల్లల్ని స్కూళ్ళకి చేరవేస్తున్నారు. ఫ్లాట్స్ ప్రక్క గుడిసెలుండడం వాళ్ళ అదృష్టం కాగా, గుడిసెల ప్రక్కనే గొప్పోళ్ళ ఇళ్ళుండడం తమ అదృష్టం అని కొంతమంది ఆడవాళ్ళు అనుకుంటున్నారు. ఎక్కువ దూరం నడిచి పోకుండా పని దొరికినందుకు - అంతేకాదు - ఈ గుడెసెలూ, ఆ కట్టిన ఫ్లాట్లూ కూడా మార్కెట్‌కి దూరంలోనే వున్నాయి కనుక - బేరాలు బాగానే దొరుకుతున్నాయి. ఆ ఫ్లాట్స్‌లో వుండే ఆడవాళ్ళల్లో కొంత మంది ఉద్యోగాలకి వెళ్ళగా, కొంతమంది ఇళ్ళల్లోనే వుంటారు. అలా ఇళ్ళల్లో వుండిపోయిన ఆడవాళ్ళు ఒకరింటికి ఒకరు వెడుతూ వస్తూ వార్తలు సేకరించి, జేరవేస్తుంటారు. రెండేళ్ళ నించీ ఫలానా కామేశ్వరి గారింట్లో ఎంతో వినయ విధేయతలతో పనిచేసిన సూరీణ్ణి ఆవిడ మానిపించడానికి కారణం అక్కడ చర్చనీయాంశం అయింది.

"పని వాళ్ళని తీసెయ్యడానికి రెండు కారణాలుంటాయి. ఒకటి దొంగతనం, రెండవది.... అని ఓ వ్యంగ్యమైన నవ్వు విసిరింది ఒక ఇల్లాలు.

సూరీడు అందం మీద, అలంకారం మీద వ్యాఖ్యానించింది ఇంకొక ఇల్లాలు. ఏమైనా సూరీడులా వుండే ఆడవాళ్ళని పనిలోకి రానివ్వడం చాలా ప్రమాదకరం అని మెజారిటీ సభ్యులు తేల్చేరు. "ఇవ్వాళ కామేశ్వరికైంది - రేపు మనకి" అని వాళ్ళు ముందు జాగ్రత్తలు తీసుకున్నారు. ఫస్టు వరకు పిల్లల్ని రిక్షాలో పంపిన కామేశ్వరి ఫస్టు నించీ పిల్లల్ని భర్తతో స్కూటర్ మీద పంపడం మొదలెట్టింది.

"పెళ్ళాన్ని పనిలోంచి తీసేశానని కచ్చపెట్టుకుని పిల్లల్నేమైనా చేస్తాడేమోనండీ" అని ఆవిడ భర్త దగ్గర బాధ పడింది.

ఇదంతా తనకి జరిగిన అవమానంగా భావించేడు నారాయణ. నారాయణ ఇప్పుడు సూరీడుకి మల్లెపూలు తేవడం తరచు మర్చిపోతున్నాడు. అది అద్దం దగ్గర నిలబడి తల దువ్వుకుంటున్నా, బొట్టుపెట్టుకుంటున్నా "చాల్లే సోకులు" అని విసుక్కుంటున్నాడు.

ఇలాంటి అందమైన ఆడదాన్ని పెళ్ళి చేసుకుంటే దాన్ని కంచుకోటలో పెట్టి కాపాడుకునే స్తోమత వుండాలి. బయటికి పంపి నలుగురూ ఏదో అన్నారని వాపోవడం ఎంత మూర్ఖత్వం? అసలు సూరీణ్ణి తను పెళ్లి చేసుకోవడమే తప్పు. ఓ నాలుగయిదు వేలు అప్పు తెచ్చి ఎవరికైనా ముడిపెట్టి పంపేస్తే బావుండేది. ముసలిదాని మాట విని ఈ నిప్పుని తెచ్చి తన యింట్లో పెట్టుకోవడం ఎంత పొరపాటైంది! సూరీడు ఖాళీగా లేదు. మళ్ళీ పనిలో చేరింది.ఫ్లాట్స్‌లో కాదు - ఇంకొంచెం దూరం ఒక డాక్టర్ గారింట్లో. జీతం ఎక్కువే! పనీ ఎక్కువే, పని గంటలూ ఎక్కువే! సూరీడుకి కష్టం ఎక్కువైంది. దానితో నారాయణ విసుగూ ఎక్కువైంది. వారూ వీరూ అనే మాటలు పట్టించుకోడమూ ఎక్కువైంది. నారాయణ సిగరెట్లు కాలుస్తున్నాడు. ఓ నాడు ఆ వాడలో వుండే వెంకయ్యతో కలిసి తాగి కూడా వచ్చాడు.

ఇదేమిటని సూరీడు ఏడిస్తే దాన్ని కొట్టేడు. భయంకరంగా తిట్టేడు. లేనిపోని రంకులు అంటగట్టాడు. అది తెచ్చే డబ్బు లేనిదే చీటీలు తీరవు. అది ఏం చేస్తోందోనని భయం. అడపా దడపా ఇంట్లో పండగలూ, పార్టీలూ వచ్చి ఆలస్యం అయినా, అయిదూ పదీ ఎక్కువిచ్చినా 'ఇది ఎక్కడిది - ఇంతాలస్యం ఏమిటి?' అని ఇష్టం వచ్చినట్లు వాగుతున్నాడు నారాయణ.

సూరీడుకి చెప్పుకుని ఏడవడానికి ఎవరూ లేరు. ముసలిది కూడా చచ్చిపోయిందాయె! తను చేసిన తప్పేమిటో, తాను చేయని తప్పు కీ శిక్షేమిటో, నారాయణ మనస్సులో ' మాటేమిటో అంతుచిక్కడం లేదు.

సూరీడు దిగులుపడింది. తెల్లగా చెరువులో చిన్న చేపపిల్లల్లా తళుకు తళుకుమనే ఆమె కళ్ళల్లో దిగులు తెరలు. పచ్చగా మిసమిసలాడిపోయే శరీరం మీద దెబ్బలు, మనస్సుకి తెలియని ఆవేదన. సూరీడుకి నారాయణంటే వుండే భక్తి, గౌరవం,ప్రేమా సడలిపోతున్నాయి. సున్నితంగా దగ్గరకు తీసుకుని లాలించే అతనిలో తనకి అదివరకు అమ్మ కనిపించేది - ఇప్పుడు అతనిలో లాలిత్యం లేదు. అతని ప్రేమలో మొరటుతనం వచ్చింది. సాయంత్రం కోసం ఆరాటం లేదు. తెల్లవారకూడదనే కోరిక లేదు. 'ఎప్పుడూ పగలే అయితే పని చేసుకుంటూ బ్రతకొచ్చు. రాత్రి నరకం' అనుకుంది సూరీడు.

అప్పుడు సూరీడుకి పరిచయం అయ్యాడు అప్పలకొండ. అప్పలకొండ పళ్ళమ్ముకునే సింహాచలం కొడుకు. సింహాచలం మొగుడు రిక్షా తోలతాడు. సింహాచలం పళ్ళు అమ్ముతుంది. కొడుకు ఏమీ చెయ్యడు. వాడు ప్యాంటూ షర్టూ వేసుకుని విలాసంగా సిగరెట్టు కాలుస్తూ వుంటాడు. వాడు సూరీడు కష్టం, సుఖం కనుక్కున్నాడు: ఆదరించాడు. ఆవేదన ప్రకటించాడు. 'పాపం''' అన్నాడు. 'మనిద్దరం యిశాపట్నం ఎల్లిపాదాంపద- నిన్ను పువ్వుల్ల పెట్టి సూసుకుంటా' ''నన్నాడు. ఆమెని రోజూ పనిదాకా దిగబెట్టడం- ఇంటికి తీసుకు రావడం చేస్తున్నాడు. ఓ రోజు

వాళ్ళిద్దరూ కలిసి నడవడం చూసిన నారాయణ ఆ రాత్రి సూరీణ్ణి కొట్టిన దెబ్బలకి ఆ పిల్ల చచ్చివుండవలసింది - కానీ బతికింది. చచ్చి బతికిన సూరీడు వారం తిరక్కుండా వూరు నుంచీ మాయమైంది. అది లేచిపోయే రకమేనని ఆ వాడకంతా ముందే తెలుసుననీ, అందుకని వాళ్ళకేం ఆశ్చర్యం లేదనీ అనుకున్నారు. "నీ పీడ విరగడయ్యిందిరా నారాయణా - పెళ్ళయి మూడేళ్ళయినా ఓ కాయా, కసరా? మళ్ళీ నీచ్చేపంగా మనువాడు. ఈ సారైనా మామూలు ఆడదాన్ని పెళ్ళాడి సుకంగుండు. నీ దరిద్రం తీరిపోయింది" అని కొందరు నారాయణకి హితవు చెప్పారు. ఆ చెప్పిన వారిలో దేవుడిలాంటి అయ్యగారు, దేవత లాంటి అమ్మగారు కూడా వున్నారు. ఆ అమ్మగారు తన పిల్లల్ని మళ్ళీ నారాయణ రిక్షాలోనే స్కూలుకు పంపడం మొదలు పెట్టింది. సూరీడు వెళ్ళిపోవడం చాలా మందికి బావుంది. నెలరోజులకి నారాయణ మూడు వేలు కట్నం తీసుకుని మహలక్ష్మిని మనువాడాడు. ఈ సారి భార్యని అతను అందరు భార్యల్లాగే చూస్తున్నాడు.. ఏడాది తిరిగేసరికి ఆ భార్య అతనికి మగపిల్లవాణ్ణి కని యిచ్చి - అతనిలోని సూరీడు జ్ఞాపకాలని పూర్తిగా తరిమేసింది.

అప్పలకొండతో యిశాపట్నం వెళ్ళిన సూరీడు గతి ఏమైంది? అని అడగద్దు- ఓ ఆరు నెలలకి అప్పలకొండ మళ్ళీ ఈ వూరే తిరిగొచ్చి "నానేం దాన్ని లేపుకపోలేదు- దాని పనిమీద అది పోయిందేమో" అని కాలరు ఎగరేసుకుని తిరుగుతున్నాడు. సూరీణ్ణేం చేశావో చెప్పమని నారాయణ అడగలేదు. సూరీడు అతనికిక అక్కర్లేదు. లోకంలోని మనుష్యులంతా ఏమైపోతే తనకేం అనుకున్నాడు. అతని గుండెలోకి మళ్ళీ శాంతి ప్రవేశించింది. అప్పలకొండ చెప్పకుండా వెళ్ళిపోయేనాటికి సూరీడు లోకాన్ని చదివేసింది. ఆమె మనస్సు భగ్గున మండింది. శరీర కష్టం చేసుకుని రాళ్ళు మోసీ, సున్నపు పని చేసీ బ్రతకబోయినా, అక్కడా పాములుంటాయి. జంతువులుంటాయి. జంతువులు తనని వేటాడతాయి. ఎక్కడా భద్రత లేదు. "వేటాడే కళ్ల నించీ - వెంటపడే మృగాల నుంచీ తన కేది రక్షణ? ఎక్కడ రక్షణ? అని ఆక్రోశించింది సూరీడు. అప్పుడు ఆమెని రక్షించాడు భగవాన్‌దాసు. "నీకు బ్రతుకు ఎలా తెల్లవారాలో నేను చెబుతాను పద" అని ఆమెని తీసుకువెళ్ళాడు. వారం రోజులు మంచి భోజనం పెట్టేడు. బ్యూటీ పార్లర్‌కి తీసుకువెళ్లి కనుబొమ్మలు కత్తిరింపించేడు. జుత్తు కత్తిరింపించేడు.

"సూరీడూ! నువ్వు ఎవరనుకుంటున్నావు? నువ్వు మోహినివి! భూలోక వాసులకు అమృతం పంచి పెట్టడానికి వచ్చిన దానివి! నీ యోగ్యతలు, నీ అర్హతలు నీకు తెలీవు. నీ పాదాల దగ్గర ఎంత మంది భక్తులు వాలిపోతారో నువ్వు ఎరగవు. నా మాట విని దీపం వుండగానే నీ ఇల్లు చక్కదిద్దుకుని నా ఇల్లు చక్కదిద్దు! రాజకీయనాయకుల్లో కొంతమందితో, ఆఫీసర్లలో కొంతమందితో, వ్యాపారస్తులలో కొంత మందితో పని చేయించుకోడానికి నువ్వు అమోఘంగా పనికొస్తావు! అందం నీకు భగవంతుడిచ్చిన వరం. దాన్ని ఎలా వుపయోగించుకోవాలో

నేర్చుకో'' అని బోధించాడు. కాదంటే కొంత బాధించాడు. చివరికి అవుననిపించేడు. భగవాన్ దాస్ సూరీడుకి గిల్టు మంగళసూత్రాలు, నల్ల పూసలు కొనిచ్చాడు. ఆ రెండింటి వల్ల ఎన్నో లాభాలు వున్నాయని చెప్పాడు, నువ్వు గృహిణిలా కనపడతావ'న్నాడు. వాళ్ళిద్దరూ ఈ వూరే వచ్చి మేడల పక్కన ఓ వాటా తీసుకుని కాపురం పెట్టేరు.

కుటుంబంలోని సుఖంతో సంతృప్తిపడని దేవుడి లాంటి అయ్యగార్లెంత మంది సూరీణ్ణి తీసుకుని క్యాంపుల కెళ్ళినా దేవతలాంటి అమ్మగార్ల కిప్పుడు తెలీదు. అలా ప్రస్తుతానికి స్థిరపడింది సూరీడు. దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోతున్న హోటలు ముందు రిక్షా ఆగింది. అయ్యగారు 'రిక్షా'కి డబ్బులిస్తున్నాడు. అమ్మగారు అతని పక్కన నిలబడింది. రిక్షా నారాయణకి జుత్తూ, కనుబొమ్మలు కత్తిరించుకున్న ఆడవాళ్ళంటే అసహ్యం. వత్తుగా పెరిగిన కనుబొమ్మలు, బారెడు జడ ఎంత అందం ఆడపిల్లలకి! ముఖం నిండా అసహ్యం నింపుకుని ఆమె వైపు చూశాడు నారాయణ.

ఆమె వెనక్కి తిరిగింది. అలా తిరుగుతుండగా ఆమె ఎడమ చెంప మీద వున్న పుట్టుమచ్చ అతని కంటపడింది. ఆ పుట్టుమచ్చ అతని గుండెలో చురకత్తి దించింది. 'తానా ఈమెని రిక్షాలో తెచ్చి ఇక్కడ దించింది! తానేనా?'

(ఆంధ్రజ్యోతి దీపావళి ప్రత్యేకసంచిక - 1989)